

Biverkningar av vissa läkemedel 20070105

Mediciner som skall bota kan i stället vara ett hot mot folkhälsan

Börje Wigström

Helsingborg
borje.wigstrom@passagen.se

Med anledning av DN:s varning "förkylningsmedel kan vara livsfarliga" ringde jag till forskaren, toxikologen och patologen Tony Kronevi från Danderyd. Han var väldigt glad för läkemedelsvarningen som DN publicerade 20061019.

Kronevi har länge oroat sig för att dessa preparat kommer att skada folkhälsan och ser att DN:s upplysning är mycket viktig i den debatt som kan komma av detta.

Folk har rekommenderats att använda vissa preparat för att slippa bli förkylade. När Kronevi insåg vilka biverkningar dessa preparat kunde ge avrådde han från att använda dem.

Kronevi hjälper också många människor som drabbats av överkänslighet på grund av att de vistas i sjuka inomhusmiljöer. De symtom som framkallats av den sjuka inomhusmiljön tror sjukvården kan läkas ut av läkemedel. Men tyvärr, enligt Kronevi, befärar han också att användningen av dessa preparat kommer att göra många människor överkänsliga och därmed försvåra hans differentialdiagnostik. Tyvärr kan överkänslighet istället ge mycket allvarliga biverkningar i kombination med de preparat han varnat för.

I senaste numret Information från läkemedelsverket står det följande om överkänslighet mot povidon. Povidon är en polyvinylpolymer som används som stabilisator i många läkemedel, bland annat i alvedon, fludent, kåvepenin, hårvårdsprodukter och hårgelé som kan ge utslag och klåda i hårbotten.

Povidon kan också ge följande symptom enligt läkemedelsverket: eksem, överkänslighet i

näsa och ögon (allergisk rinnit och konjunktivit), andnings svårighet (dyspné), allvarlig allergisk reaktion som i många fall drabbar flera organ och i många fall med dödlig utgång (anafylaxi), blodkärslsvullnad (angioödem), Blodtrycksfall (hypotoni), nässelfeber (urtikaria), ökad hjärtverksamhet (takykardi).

I och med att polyvinylpolymerer ingår i byggprodukter kan det återigen uppstå problem med differentialdiagnostiken när någon drabbas av sjukdomssymptom som kan drabba en hantverkare inom byggbranschen eller människor som vistas i fastigheter där detta ämne ingår.

Generellt har man hittills ansett povidon vara atoxiskt och överkänslighet anses vara mycket ovanligt, även om enstaka fall har beskrivits i litteraturen. Det finns ett stort mörkertal när man talar om det här eftersom sjukvården inte har kunskap eller att man inte tar sig tid för att utreda och identifiera symptomen i varje enskilt fall som man borde. Man borde öka kunskapen och förståelsen för det här, då kanske man inte längre behöver tala om enstaka fall i litteraturen.

En nioårig pojke som vid två tillfällen inkommit till akutmottagningen på grund av anafylaxi. Han hade fått ett läkemedel innehållande flubendazol. Pojken reagerade efter fem minuter med angioödem, urtikaria, dyspné, hypotension och takykardi, vilket utvecklades till hjärtstillestånd och koma. Vidare utredning med bland annat pricktest påvisade allergi mot povidon.

En annan rapport beskriver en 32-årig man som tio minuter efter intag av ett paracetamol innehållande preparat utvecklade urtikaria, angioödem, hypotoni och takykardi. Även

vid denna utredning visade det sig att även den här mannen hade specifika IgE-antikroppar mot povidon.

Det här kan också tyda på att det kan finnas en synnergistisk förklaring till många av de sjukdomsfall som sjukvården får ta hand om och som kan innebära att man blandar mediciner hej vilt när man skall medicinera patienten. Sjukvårdens hastiga utredningar är också ett hot mot patienten som kan utmyнна i att man kan bli felbehandlad och där felbehandlingen kan orsaka att den felbehandlade patienten får svåra biverkningar. Man måste göra en utredning som ger patienten bästa möjliga medicinska utgångspunkt för att råda bot på den åkomma som patienten har. Det kan man inte om utredningen av patienten är ett hastverk som bara räknas i hur många minuter det får ta och där FASS är läkarens bibel.

Eftersom povidon ingår i mediciner och byggmaterial borde det vara av intresse för våra makthavare att ta tag i det här innan katastrofen fullbordas. Fastighetsägare, byggentreprenörer, politiker, miljövårdande myndigheter, Länsstyrelsen, Socialstyrelsen och inte minst Läkemedelsverket borde visa att våra myndigheter är till för oss och att det inte är vi som är till för dem.

Summan av det här är att patienttryggheten är i fara så länge man inte utreds på ett adekvat sätt och där läkarens omdöme grumlans av det faktum att han inte får den tid han behöver för att göra ett bra jobb och att han då tar till det som är enklast och minst tidskrävande, nämligen att dämpa patientens eventuella oro med att skriva ut några mediciner.